

մանացիներու մամուլով կը տպեր, զերծ մնալու համար տուրքէ՛ իրը տպագրիչ : — «Երէ նիւ-
րապէս մեծ վնասներու ենթարկուեցայ (կը գրէ ինձ), բարոյապէս վարձատրուած կը համարեմ
զիս, 1906 ին Պուքրէշի ցուցանանդէսին՝ արժարեայ միտային և Յօրէկեարի նշանին արժանա-
նայով» : — Փափագեան Հայոց հին գաբղաղիրը կազմող «մարդագիր»երն ամբողջացուցած է
որոնցմէ դրինք հոս մէկ քանին՝ իրը նմոյշ : — Լեօ այս քանանային համար կը գրէ թէ **Արօր**
անուն շարքաբերք մըն ալ հրատարակած է :

217. **ԱՏԱՔԱՋԱՔ** 1 Սեպտ. 1911 ին հիմնուած է ԱՏՌՈՒՇԱՆ տպա-
րանական միութիւնը՝ 10 հոգիէ բաղկացեալ, որոնք Ս. Բարսեղեան և ընկ.է (Ղայարիա) գնած
են բազկամամուլ մը և 1911-2 հրատարակած **Ամէնուն բարեկամը** (Յովն. Ագարեան),
Հրածեօս (Ն. Քարիզեան), **Ընդզում** (Զ. Պալու), **Հայ պարեհներ** (Կ. Յովնանեան),
Թուարանօրին (Յ. Արանասեան) և Նիկոմիդիայէն փոխադրուած **Բիւրանիա** շարքաբ-
երքը (որ այս տարի Յգոստոսին **Ազատամարտի** տեղ հրատարակուեցաւ Պոլսի) :

218. **Գ Օ Վ Ս Ք Ա** հրատարակուած է **Իկոնիոն** բերքը :

219. **Ա Ք Ք Ա Ս Օ Վ** գոյութիւն ունի նախապէս խմորատիպ հրատարակ-
ուող **Փերակ** բերքին տպարանը որ 1911 ին ալ լոյս ընծայած է **Թամար Շէմսէսին** :

220. **Ա Ա Մ Ա Օ Վ** գոյութիւն ունի Ա. Բ. Ե. Գ. Ա. Կ տպարանը որ այս տարի
տպած է Լեւոն Լանիսի **Արիւնոս խաչելութիւնը** :

221 - 223. **Տ Ք Ա Պ Ք Ա Վ** բացուած են 3 տպարաններ . — Սեմ-Ան-Ի
ԵՂԵԱՐՅ (յոյն) որոնք տպած են՝ այժմ Պոլսի փոխադրուած **Բժիշկ ամսաբերքը**՝ 12 թիւ , **Ամ-
բօթիին հոգեբանութիւնը** (1911), **Պատհարը** (1909), 1 Սեպտ. 1909 են սկսեալ **Խարխիսի**
շարքաբերքը (խմբ. Մալխաս), **Պղնձէ երգեր** (1910) : «ՈՍԿԻՆԱՐ»ի, ուրիշ լոյս ընծայուած
են **Շամանդալ** (1911), **Գեղզուկ** (1909), **Շարժում** (1910) : «ՄԵՇՎԵՐԷԹ»ի, ուր տպուած է
Փերակ նաև «Ներկայ տղը և իր պատճառները» 1909 : Տրապիզոն տպուած բերքերէն յի-
շներ նաև **Պանսուր** : [Գրատ.ի բերքերէն շատեր դադրած են հիմայ] :

224. **Ա Ա Ք Ք Վ** հիմնուած է 4 Յունիս 1909 ին սկսող **Յառաջ** բերքի [ար-
տօնատեր Ա. Արուսի և խմբ. † Եղիշէ Թօփչեան] տպարանը որ նախ Չամբար փողոց կը գրա-
նորէր, իսկ հիմայ Կանայ ճամբայ : Թերքը ցարդ կը շարունակուի՝ խմբագրութեամբ Շառարշ
Միսաբեանի (որ Պոլսէն յատկապէս Կարին մեկնեցաւ) և աշակցութեամբ տեղացի հայ առևտրա-
կաններու : — Կարին տպուած է նաև **Սիրք** :

225. **Կ Ք Օ Վ Ա Ա** տպուած է **Արօր** բերքը :

226. **Կ Ի Գ Ս Ա Ք Ա** (Թ Օ Ք Ա Ք) տպուած է **Իրիս** բերքը :

227. **Խ Ա Ք Ք Կ Ք Գ** (ՄԱՄՈՒՐԷԹ - ԻԻԼ - ԱԶԻԶ) տպուած են 1910 ին
Ամենուն համար և **Սփրաս** բերքերը :

228. **Ա Մ Ա Ա Ք Ա** տպուած է **Ամասիա** և **Ապառաւ** բերքերը 1911ին :

229 - 231. **Մ Ա Ք Օ Ա Ի Ա Վ** բացուած են 3 տպարաններ որոնցմէ ամե-
նաբեղուն գործունէութիւնը ցոյց տուած է ՆԵՐՍՍ ԵՒ ԱՐԱՊԵԱՆՆԵՐը, որ 1910 են սկսեալ կա-
նոնաորարար լոյս կ'ընծայէ ցարդ **Նոր Այգ** գառաաբերքը [որուն մէջ այս տարի երկար ու-
սումնասիրութիւն մը ունեցաւ Լոնտոնարնակ Բրոքի. Կ. Թումանեան, վաղեմի տպագրիչ և հայ-
րենակից Գրիգոր Մարտիանցիի վրայ], **Հայկական հառաչներ**, **Լէյլի մէջում** (Տ. Զի-
րուհի), **Փորովանքներ** (1911), **Միութենական հարց և Շճորհայի** (Ա. Վրդ. Գալեհ-
տեղեան), **Խուճկ և Արցունք** (1910), **Սօքր գոյներ** (1909) : — Մարգուտնի մէջ բացուած
տպարաններէն Բ.ն է Ա. ՄԻԱՅԻՆԵԱՆԻՆը որ 1909 ին լոյս ընծայած է **Փոքր Հայի կոչը**